

ศึกษาชนิดเชื้อราบนเมล็ดปาล์มน้ำมันและการควบคุมเชื้อราสาเหตุโรคเมล็ดเน่าในกระบวนการผลิตเมล็ดงอก
ของปาล์มน้ำมัน

หัวหน้าการทดลอง

นายเทิดศักดิ์ สวัสดิ์สุข

ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี

บทคัดย่อ

การศึกษาเชื้อราสาเหตุโรคเมล็ดเน่าของเมล็ดงอกปาล์มน้ำมัน เพื่อให้ทราบถึงชนิด ตำแหน่งที่เกิดของเชื้อราบนเมล็ดงอก และกระบวนการที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของเชื้อรา สามารถประเมินการปนเปื้อนและตำแหน่งที่เกิดของเชื้อราแต่ละชนิดได้ โดยศึกษากระบวนการผลิตเมล็ดงอกจากแหล่งผลิต 6 แหล่งผลิต ได้แก่ ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันกระบี่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สถานีผลิตเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมัน) หจก. เปารงค์ จำกัด (นครศรีธรรมราช) บริษัท สยามอิลิท จำกัด และบริษัท ซีพีไอ อะโกรเทค จำกัด สามารถจำแนกชนิดของเชื้อราสาเหตุได้ 5 ชนิด ได้แก่ เชื้อรา *Rhizopus* sp. *Aspergillus* sp. *Penicillium* sp. *Fusarium* sp. และ *Schizophyllum* sp. พบว่าเชื้อรา *Fusarium* sp. มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือเชื้อรา *Rhizopus* sp. *Aspergillus* sp. *Schizophyllum* sp. และ *Penicillium* sp. ตามลำดับ พบเชื้อรา *Penicillium* sp. เจริญขึ้นบนส่วนของหน่อและรากของเมล็ดงอกต่างจากเชื้อราอื่น ๆ ที่พบบนผิวกะลา และเชื้อรา *Schizophyllum* sp. สามารถเจริญและพัฒนาเป็นดอกเห็ดบนเมล็ดงอกของปาล์มน้ำมันได้ นอกจากนี้พบเชื้อราสามารถขึ้นบนแผ่นปิด (Plugged pore) และบริเวณช่องเปิดที่เมล็ดงอก (Germ pore) ได้เช่นกัน กระบวนการที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของเชื้อรา ได้แก่ ขั้นตอนการบ่มซ่อผล ขั้นตอนการชุดทำความสะอาดเมล็ด การปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน และการใช้น้ำไม่สะอาดในกระบวนการต่าง ๆ การจัดการลดปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ นั้น สามารถลดการปนเปื้อนของเชื้อราในกระบวนการผลิตเมล็ดงอกปาล์มน้ำมันได้